

UN Declaration
on the
Rights of Indigenous
Peoples

(Thai Version)

By

Chuleeporn Dechkum
Photchanat Intaramanon

ปฏิญญาของสหประชาชาติเกี่ยวกับสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

ที่ประชุมใหญ่สามัญ

ชี้แนะ โดยวัตถุประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ และด้วยความเชื่อสัจธรรมในการทำให้ข้อผูกพันที่ได้รับ การยอมรับโดยรัฐ อันสอดคล้องกับกฎบัตร บรรลุสัมฤทธิ์ผล

ยืนยัน ว่าชนเผ่าพื้นเมืองมีความเท่าเทียมกับประชาชนอื่นทั้งปวง ขณะที่รับสิทธิของประชาชนทั้งปวงว่ามี ความแตกต่าง, พิจารณาตนเองว่าแตกต่าง และได้รับการเคารพถึงความต่างนั้น

ยืนยันอีกเช่นกัน ว่าประชาชนทั้งปวงก่อเหตุให้เกิดความหลากหลายและความมั่งคั่งแห่งความศิวิไลซ์และ วัฒนธรรม อันประกอบเป็นมรดกร่วมกันของมนุษยชาติ

ยืนยันเพิ่มเติม ว่าคำสอน นโยบาย และแนวปฏิบัติทั้งปวง ที่อยู่บนฐาน หรือเอื้อให้เกิดความเหนือกว่าของ ปวงชนหรือปัจเจกบุคคล เนื่องมาจากชาติกำเนิดหรือเชื้อชาติ ศาสนา ความแตกต่างทางชาติพันธุ์หรือ วัฒนธรรม ถือเป็น การเหยียดผิว ความผิดพลาดทางวิทยาศาสตร์ การโฆษณาทางกฎหมาย การประณาม ทางศีลธรรม และความอยุติธรรมของสังคม

ยืนยันซ้ำ ว่าการใช้สิทธิต่างๆของชนเผ่าพื้นเมือง ควรปลอดจากการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ

หวังใ ว่าชนเผ่าพื้นเมืองได้ทนทุกข์ทรมานจากความอยุติธรรมทางประวัติศาสตร์ อันเป็นผลของ การตก เป็นอาณานิคมของชนเผ่าฯ และการถูกริบที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรของตน อย่างใดอย่างหนึ่ง สิ่งนี้ได้ ขัดขวางชนเผ่าฯจากการใช้สิทธิโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิทธิในการพัฒนาของตนที่สอดคล้องกับความต้องการ และประโยชน์แห่งตน

รับรอง ความต้องการที่เร่งด่วนในการเคารพและส่งเสริมสิทธิตามธรรมชาติของชนเผ่าพื้นเมือง ที่มาจาก โครงสร้างทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมของ ชนเผ่าฯ และจากวัฒนธรรม ประเพณีตามความเชื่อ ประวัติศาสตร์ และปรัชญาของชนเผ่าฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิทธิของชนเผ่าฯ ในที่ดิน ดินแดน และ ทรัพยากรของตน

รับรองเช่นกัน ถึงความต้องการเร่งด่วนในการเคารพและส่งเสริมสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ที่ได้รับการยืนยันไว้ ใน สนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่น ๆ กับรัฐ

ยินดี ในความจริงว่าชนเผ่าพื้นเมือง อยู่ระหว่างการจัดการตนเอง เพื่อพัฒนาทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และเพื่อนำไปสู่การยุติการเลือกปฏิบัติ และการกีดกันทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในที่ใด

โน้มน้าว ว่าการควบคุม โดยชนเผ่าพื้นเมือง ในการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อตน และที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรของตน จะช่วยให้ชนเผ่า ๆ สามารถดำรง และเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ สถาบัน-วัฒนธรรม และประเพณีของตนได้ และยังส่งเสริมการพัฒนาของตนที่สอดคล้องกับความปรารถนาและความจำเป็นของตนด้วย

ยอมรับ ว่าการเคารพต่อองค์ความรู้ วัฒนธรรม และแนวปฏิบัติตามประเพณีของชนเผ่าพื้นเมือง สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและเท่าเทียม รวมทั้งการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

เน้นย้ำ ถึงการสนับสนุน การถอนกำลังทหารจาก ที่ดินและดินแดนของชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อความสงบ ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคมและการพัฒนา ความเข้าใจ และมีมิตรภาพระหว่างชาติต่างๆและปวงชนในโลก

ยอมรับโดยเฉพาะ ถึงสิทธิแห่งครอบครัวและชุมชนของชนเผ่าพื้นเมือง ในการดำรงไว้ซึ่งความรับผิดชอบร่วมกันในการ เลี้ยงดู การฝึกอบรม การศึกษา และการให้ความเป็นอยู่ที่ดีแก่เด็กของชนเผ่าๆ อันสอดคล้องกับสิทธิเด็ก

พิจารณา ว่าสิทธิที่ได้รับการยืนยันในสนธิสัญญา ข้อตกลง และ การจัดการเชิงสร้างสรรค์ อื่นๆระหว่างรัฐกับชนเผ่าพื้นเมือง ในบางสถานการณ์ เป็นเรื่องความท่วงใย ผลประโยชน์ ความรับผิดชอบ และคุณลักษณะ (Character) ระหว่างประเทศ

พิจารณาเช่นกัน ว่าสนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงสร้างสรรค์ อื่นๆ และความสัมพันธ์ที่สนธิสัญญา ข้อตกลง ฯลฯ เหล่านี้ แสดงออกมา เป็นพื้นฐานที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้มแข็งของความเป็นหุ้นส่วน ระหว่างชนเผ่าพื้นเมืองกับรัฐ

ยอมรับ ว่ากฏบัตรสหประชาชาติ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เช่นเดียวกับปฏิญญาเวียนนา และโปรแกรมปฏิบัติการ ได้ ยืนยันความสำคัญพื้นฐานของสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองของปวงชนทุกคน ด้วยผลแห่งสิทธินี้ปวงชนอาจกำหนดสถานะทางการเมืองของตนได้โดยเสรี และดำเนินการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของตนได้อย่างเสรี

ระลึก ว่าไม่มีสิ่งใดในปฏิญญาอาจนำไปใช้เพื่อปฏิเสธปวงชนใด ๆ ถึงสิทธิของเขาในการกำหนดชะตากรรมของตนเอง และนำมาใช้อ้อยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

โน้มน้าว ว่าการยอมรับสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองในปฏิญญานี้ จะช่วยเพิ่มความสัมพันธ์แบบอันหนึ่งเดียวกัน และร่วมมือกัน ระหว่างรัฐกับชนเผ่าพื้นเมือง ที่วางบนหลักความยุติธรรม ประชาธิปไตย การเคารพซึ่งสิทธิมนุษยชน การไม่เลือกปฏิบัติ และความซื่อสัตย์

สนับสนุน รัฐให้ยอมรับและปฏิบัติตามข้อผูกพันทั้งหมดของตนอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อนำมาใช้กับชนเผ่าพื้นเมืองตามเครื่องมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ด้วยการปรึกษาและร่วมมือกับประชาชนที่เกี่ยวข้อง

เน้นย้ำ ว่าสหประชาชาติมีบทบาทที่สำคัญและต่อเนื่องในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง

เตือน ว่าปฏิญญานี้เป็นก้าวสำคัญต่อไปสู่การยอมรับ การส่งเสริม และการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนเผ่าพื้นเมือง รวมทั้งการพัฒนากิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับระบบงานสหประชาชาติในเรื่องนี้

ยอมรับและยืนยัน ว่าปัจเจกบุคคลของชนเผ่าพื้นเมืองมี สิทธิมนุษยชนทั้งหมด ที่ได้รับการยอมรับในกฎหมายระหว่างประเทศ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ และชนเผ่าพื้นเมืองเป็นเจ้าของสิทธิร่วมกัน (Collective rights) ซึ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับการดำรงอยู่ ความเป็นอยู่ที่ดี และ การพัฒนาโดยรวมของตน ในฐานะประชาชนทั้งปวง (peoples)

ยอมรับเช่นกัน ว่าสถานการณ์ของชนเผ่าพื้นเมืองแตกต่างกันในแต่ละภูมิภาค และแต่ละประเทศ และยอมรับว่าความสำคัญของคุณลักษณะเฉพาะแห่งชาติและภูมิภาค และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันหลากหลาย ควรได้รับการพิจารณา

ประกาศอย่างเป็นทางการ ว่าปฏิญญาของสหประชาชาติเกี่ยวกับสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองต่อไปนี้ เป็นมาตรฐานของการบรรลุผล ซึ่งนำไปปฏิบัติด้วยความรู้สึกแห่งความเป็นหุ้นส่วน และความเคารพ การเคารพซึ่งกันและกัน

มาตรา ๑

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพพื้นฐานทุกประการอย่างเต็มที่ ทั้งที่เป็นสิทธิร่วมกัน และของปัจเจกบุคคล ที่ได้รับการยอมรับในกฎบัตรของสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

มาตรา ๒

ชนเผ่าพื้นเมืองและปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าฯ เป็นอิสระและเท่าเทียมกับปวงชนและปัจเจกบุคคลอื่นๆทุกคน และมีสิทธิที่เป็นอิสระจากการเลือกปฏิบัติทุกรูปแบบ ในการใช้สิทธิของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่อยู่บนฐานชาติกำเนิด หรืออัตลักษณ์ของความเป็นชนเผ่าฯ

มาตรา ๓

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง ด้วยผลของของสิทธินั้น ชนเผ่าฯอาจกำหนดสถานะทางการเมืองของตนได้อย่างอิสระ และดำเนินการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของตนได้อย่างเสรี

มาตรา ๔

ในการใช้สิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในอธิปไตย (autonomy) หรือการปกครองตนเอง ในเรื่องเกี่ยวกับกิจการของภายใน และท้องถิ่นของตน เช่นเดียวกับ วิถีทางและวิธีการจัดสรรเงินสำหรับภารกิจที่เป็นอิสระของตน

มาตรา ๕

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิดำรงและสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันทางการเมือง กฎหมาย เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อันแตกต่างของตน ขณะที่ หากเลือกเช่นนั้น ชนเผ่าพื้นเมืองอาจรักษาสีทธิของตนในการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ ในวิถีชีวิต ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของรัฐ

มาตรา ๖

ปัจเจกบุคคลของชนเผ่าพื้นเมืองทุกคนมีสิทธิได้รับสัญชาติ

มาตรา ๗

๑. ปัจเจกบุคคลของชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในชีวิต มโนธรรม ทางร่างกายและจิตใจ (physical and mental integrity) เสรีภาพ และความมั่นคงปลอดภัยของบุคคล

๒. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิร่วมกันในการดำรงชีวิตอย่างอิสระ สงบสุข และมั่นคง ในฐานะเป็นกลุ่มชนที่แตกต่าง และจะไม่ต้องตกเป็นเป้าของการกระทำใด ๆ ที่เป็นการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ หรือการกระทำอื่นใดที่รุนแรง รวมถึงการบังคับโยกย้ายเด็ก ๆ ของกลุ่มไปยังอีกกลุ่ม

มาตรา ๘

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองและปัจเจกบุคคลของชนเผ่า ๆ มีสิทธิไม่ตกเป็นเป้าของการบังคับให้ถูกกลืนหรือบ่อนทำลายวัฒนธรรมของตน
๒. รัฐต้องจัดทหากลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและชดเชย
- (ก) การกระทำใด ๆ ที่มีเป้าหมาย หรือผลกีดกันชนเผ่าพื้นเมืองจาก มโนธรรม (integrity) ของตน ในฐานะเป็นปวงชนที่มีความแตกต่าง หรือจากคุณค่าทางวัฒนธรรม หรือ อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของตน
 - (ข) การกระทำใด ๆ ที่มีเป้าหมายหรือผลในการรุกรอนชนเผ่าพื้นเมืองจากการเป็นเจ้าของที่ดิน ดินแดน หรือทรัพยากรของตน
 - (ค) รูปแบบใดๆ ของการบังคับโยกย้ายประชากร ที่มีเป้าหมายหรือผลในการละเมิดหรือบั่นทอนสิทธิใดๆของชนเผ่าๆ
 - (ง) รูปแบบใดๆของการบังคับให้กลืนหรือบูรณาการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสังคมหลัก
 - (จ) รูปแบบใดๆของการโฆษณาชวนเชื่อที่ออกแบบเพื่อส่งเสริมหรือโน้มน้าวให้เกิดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติหรือชาติพันธุ์ อันเป็นการต่อต้านชนเผ่าๆ

มาตรา ๙

ชนเผ่าพื้นเมืองและปัจเจกบุคคลของชนเผ่า ๆ มีสิทธิเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนพื้นเมืองหรือชาติ ที่สอดคล้องกับประเพณี และขนบธรรมเนียมของชุมชนหรือชาติที่เกี่ยวข้องไม่มีการเลือกปฏิบัติรูปแบบใดๆอาจเกิดขึ้นจากการใช้สิทธิดังกล่าว

มาตรา ๑๐

ชนเผ่าพื้นเมืองจะไม่ถูกบังคับให้โยกย้ายออกจากที่ดินหรือดินแดนของตน ไม่มีการอพยพโยกย้ายใดๆ จะเกิดขึ้น โดยปราศจากความยินยอมของชนเผ่าพื้นเมือง ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นไปโดยอิสระ เกิดขึ้นก่อน และได้รับการชี้แจง และหลังจาก มีข้อตกลงเกี่ยวกับ การชดเชยที่ยุติธรรมและเป็นธรรม และทางเลือกให้กลับคืนถิ่น หากเป็นไปได้

มาตรา ๑๑

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิปฏิบัติและฟื้นฟูประเพณีและขนบธรรมเนียมทางวัฒนธรรมของตนรวมถึงสิทธิในการดำรง คุ่มครอง และพัฒนา การแสดงทางวัฒนธรรมของตน ในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต เช่น สถานที่ทางโบราณคดี และประวัติศาสตร์ เครื่องมือหรืออาวุธ การออกแบบ พิธีกรรม เทคโนโลยี และศิลปะทางแผ่นภาพ (visual) และการแสดง และวรรณกรรม
๒. รัฐจะให้การชดเชย ผ่านกลไกที่มีประสิทธิภาพ ที่อาจรวมถึงการสร้างสถาบันใหม่ อันพัฒนาขึ้นร่วมกับชนเผ่าพื้นเมือง เกี่ยวกับทรัพย์สินทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา ศาสนา และความเชื่อ ที่ถูกริบไปโดยปราศจากความยินยอมของชนเผ่าฯ ที่เจ็บป่วยโดยอิสระ เกิดขึ้นก่อน และได้รับการชี้แจง หรือด้วยการละเมิดกฎหมาย ประเพณี และขนบธรรมเนียมของชนเผ่าฯ

มาตรา ๑๒

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิแสดง ปฏิบัติ พัฒนา และสอนเกี่ยวกับประเพณีทางความเชื่อและศาสนา ขนบธรรมเนียม และพิธีกรรมของตน สิทธิในการดำรง คุ่มครอง และเข้าถึงสถานประกอบกิจการทางศาสนาและวัฒนธรรมของตน อย่างเป็นส่วนตัว สิทธิในการใช้และจัดการวัตถุทางพิธีกรรมของตน และสิทธิในการได้รับคืนร่างของผู้เสียชีวิตของชนเผ่าฯ
๒. รัฐจะพยายามทำให้สามารถในการเข้าถึงและ/หรือ การส่งคืนวัตถุทางพิธีกรรม และร่างผู้เสียชีวิตในความครอบครองของตน ผ่านกลไกที่ โปร่งใส และมีประสิทธิภาพ จัดทำขึ้นโดยร่วมกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๑๓

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิฟื้นฟู ใช้ พัฒนา และถ่ายทอดสู่รุ่นลูกหลาน ซึ่งประวัติศาสตร์ ภาษา ประเพณีที่เล่าต่อกัน (oral tradition) ประเพณี ระบบการเขียน และวรรณกรรมของตน และสิทธิในการตั้งและรักษาชื่อของชุมชน สถานที่ และบุคคลของตนไว้
๒. รัฐจะใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรับรองว่าสิทธินี้ได้รับการคุ้มครอง และเพื่อรับรอง เช่นเดียวกันว่า ชนเผ่าพื้นเมืองสามารถเข้าใจ และเป็นที่ถูกเข้าใจ ในกระบวนการทางการเมือง กฎหมาย และการบริหาร ผ่านเจตนารมณ์ของการแปลความ หรือวิธีการที่เหมาะสมอื่นๆ หากจำเป็น

มาตรา ๑๔

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิจัดตั้งและควบคุมระบบการศึกษาของตน และสถาบัน จัดการศึกษาในภาษาของตน ในรูปแบบที่เหมาะสมกับวิถีทางวัฒนธรรมในการเรียนการสอนของชนเผ่าฯ

๒. บัญชีบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็ก มีสิทธิในการศึกษาของรัฐทุกระดับและทุกรูปแบบ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ
๓. รัฐ โดยร่วมกับชนเผ่าพื้นเมือง จะใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บัญชีบุคคลที่เป็นชนเผ่า ฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กๆ รวมถึงเด็กที่อาศัยอยู่นอกชุมชนของตน เข้าถึงการศึกษาตามวัฒนธรรมของตน และด้วยภาษาของตน หากเป็นไปได้

มาตรา ๑๕

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในศักดิ์ศรีและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประเพณีประวัติศาสตร์ และความปรารถนาแห่งตน ซึ่งจะสะท้อนไว้อย่างเหมาะสม ในการศึกษาและข่าวสารสาธารณะ
๒. รัฐ ด้วยการปรึกษาและร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง จะใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อลดทอนอคติและขจัดการเลือกปฏิบัติ และเพื่อส่งเสริมความอดทน ความเข้าใจ และสัมพันธ์ภาพที่ดีในหมู่ชนเผ่าพื้นเมือง และภาคส่วนอื่นของสังคม

มาตรา ๑๖

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิจัดตั้งสื่อของตน ด้วยภาษาของตน และมีสิทธิเข้าถึงสื่อที่ไม่ได้เป็นของชนเผ่า ฯ ในทุกรูปแบบ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ
๒. รัฐจะใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรับรองว่าสื่อของรัฐได้สะท้อนความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่าฯ ได้อย่างถูกต้อง โดยปราศจากอคติในการรับรองเสรีภาพในการแสดงออกอย่างเต็มที่ รัฐควรส่งเสริมให้สื่อเอกชนสะท้อนถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมของชนเผ่า ฯ อย่างเพียงพอ

มาตรา ๑๗

๑. บัญชีบุคคล และปวงชนของชนเผ่าพื้นเมือง มีสิทธิอย่างเต็มที่ในสิทธิทุกประการที่วางฐานรากในกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายแรงงานในประเทศ ที่สามารถประยุกต์ใช้ได้
๒. รัฐ ด้วยการปรึกษาและร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมือง จะใช้มาตรการพิเศษเพื่อคุ้มครองเด็กๆ ของชนเผ่าพื้นเมือง จากการถูกเอาเปรียบทางเศรษฐกิจ และจากการทำงานใดๆ ที่เป็นอันตราย หรือกีดกันการศึกษาของเด็ก หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือการพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ ความคิด ศิลธรรม หรือสังคมของเด็ก โดยพิจารณาถึงความอ่อนแอเป็นพิเศษของเด็กชนเผ่าฯ และความสำคัญของการศึกษาเพื่อเสริมความเข้มแข็งของเด็กดังกล่าว
๓. บัญชีบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิไม่ได้รับผลกระทบจากเงื่อนไขการเลือกปฏิบัติใดๆ ทางแรงงาน และการจ้างงาน หรือค่าจ้าง อย่างไม่อย่างหนึ่ง

มาตราที่ ๑๘

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในเรื่องที่อาจกระทบต่อสิทธิของตน โดยผ่านผู้แทนที่ตนเลือก อย่างสอดคล้องกับกระบวนการของตน เช่นเดียวกับ สิทธิในการดำรงและพัฒนาสถาบัน การตัดสินใจทาง ชนเผ่าๆ ของตน

มาตรา ๑๙

รัฐจะปรึกษาและร่วมมืออย่างชัดตรงกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง ผ่านสถาบันผู้แทนของชนเผ่าๆ เพื่อให้ ได้มาซึ่งความยินยอมของชนเผ่าๆที่เป็นอิสระ เกิดขึ้นก่อน และได้รับการชี้แจง ก่อนการยอมรับและปฏิบัติ ตามมาตรการทางนิติบัญญัติ หรือการบริหาร ที่อาจกระทบต่อชนเผ่าๆ

มาตรา ๒๐

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิดำรง และพัฒนาระบบหรือสถาบันทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของตน สิทธิในความมั่นคงในการใช้วิธีการของตนในการดำรงชีพ และการพัฒนา และสิทธิในการเข้าร่วมใน กิจกรรมทางประเพณี และทางเศรษฐกิจอื่นๆ ทั้งหมดของตน—อย่างเสรี
๒. ชนเผ่าพื้นเมืองที่ถูกครีโรวนวิธีการของตนในการดำรงชีพและการพัฒนา มีสิทธิได้รับการชดเชยอย่าง ยุติธรรมและเป็นธรรม

มาตรา ๒๑

๑. ชนเผ่าพื้นเมือง โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ มีสิทธิในการ ปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ของตน รวมถึง เรื่องการศึกษา การจ้างงาน การฝึกอาชีพและการฝึกอาชีพทบทวน ที่อยู่อาศัย สุขภาพ และความมั่นคงทางสังคม อย่างหนึ่งอย่างใด
๒. รัฐจะใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ และมาตรการพิเศษ หากเหมาะสม, เพื่อรับรองความต่อเนื่อง ในการปรับปรุงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของชนเผ่าๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะให้ความสนใจต่อ สิทธิและความต้องการพิเศษของผู้สูงอายุ ผู้หญิง เยาวชน เด็ก และบุคคลพิการ ที่เป็นชาว พื้นเมือง

มาตรา ๒๒

๑. ในการปฏิบัติตามปณิธานฉบับนี้ พึงให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อสิทธิและความต้องการพิเศษของชนเผ่าพื้นเมืองที่เป็นผู้สูงอายุ ผู้หญิง เยาวชน เด็ก และ ผู้พิการ
๒. รัฐ โดยร่วมกับชนเผ่าพื้นเมือง จะใช้มาตรการ เพื่อรับรองว่าชนเผ่าพื้นเมืองที่เป็นผู้หญิงและเด็ก ได้รับการคุ้มครองและรับประกันอย่างเต็มที่ จากการความรุนแรง และการเลือกปฏิบัติในทุกรูปแบบ

มาตรา ๒๓

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิกำหนดและพัฒนาการจัดลำดับความสำคัญ และกลยุทธ์ ในการใช้สิทธิในการพัฒนาของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิเข้าร่วมอย่างแข็งขันในการพัฒนาและการตัดสินใจเกี่ยวกับสุขภาพ ที่อยู่อาศัย และโครงการด้านเศรษฐกิจและสังคมอื่นๆ ที่มีผลต่อตน และมีสิทธิบริหารจัดการโครงการเหล่านั้น ผ่านสถาบันของตน ทำที่จำเป็นไปได้

มาตรา ๒๔

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิใช้การรักษาโรคตามประเพณีของตน และดำรงแนวการดูแลสุขภาพของตน รวมถึงการอนุรักษ์พืช สัตว์ และแร่ธาตุที่จำเป็นทางการแพทย์ของตน บังคับบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองที่มีสิทธิเข้าถึงบริการทางสังคมและสุขภาพทั้งหมด โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ เช่นกัน
๒. บังคับบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่เท่าเทียมกันในการมีมาตรฐานสุขภาพทางร่างกายและจิตใจที่สูงสุดเท่าที่จะเป็นไปได้ รัฐจะดำเนินการที่จำเป็น โดยมีเป้าหมายเพื่อบรรลุอย่างเป็นลำดับ โดยการตระหนักถึงสิทธิดังกล่าวอย่างเต็มที่

มาตรา ๒๕

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิดำรงและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ความสัมพันธ์ทางความเชื่อที่แตกต่างของตน กับที่ดิน ดินแดน น้ำ และทะเลชายฝั่ง และทรัพยากรอื่นๆ ที่ตนเป็นเจ้าของ หรือไม่ก็ ครอบครอง และใช้ประโยชน์ ตามประเพณี และ ในแง่ นี้ เพื่อปกป้องความรับผิดชอบของตนต่อคนรุ่นลูกหลาน

มาตรา ๒๖

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรที่ดิน เป็นเจ้าของ ครอบครอง หรือไม่มี ใช้ หรือได้รับมาตามประเพณี
๒. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิเป็นเจ้าของ ใช้ พัฒนา และควบคุม ที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรที่ดินเป็น เจ้าของ ด้วยเหตุผลความเป็นเจ้าของตามประเพณี หรือการประกอบอาชีพ หรือใช้ประโยชน์ตาม ประเพณีอื่นๆ เช่นเดียวกับที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรที่ชนเผ่าฯ ได้รับมา อีกทางหนึ่ง
๓. รัฐจะให้การยอมรับตามกฎหมาย และความคุ้มครองต่อที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรเหล่านี้ การ ยอมรับดังกล่าว จะปฏิบัติด้วยความเคารพอย่างเหมาะสม ต่อขนบธรรมเนียม ประเพณี และ ระบบการถือครองที่ดินของชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๗

รัฐโดยร่วมกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง จะจัดตั้งและปฏิบัติตามกระบวนการที่เป็นธรรม อิสระ เป็นกลาง เปิดเผย และโปร่งใส ให้การยอมรับอย่างเหมาะสม ต่อกฎหมาย ประเพณี ขนบธรรมเนียม และระบบการ ถือครองที่ดินของชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อยอมรับและวินิจฉัยสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ที่เกี่ยวกับที่ดิน ดินแดน และทรัพยากร รวมถึงที่ดิน ดินแดน และทรัพยากร ที่ถูกเป็นเจ้าของหรือไม่มี ครอบครอง หรือใช้ประโยชน์ ตามประเพณี ชนเผ่าพื้นเมืองจะมีสิทธิมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้ด้วย

มาตรา ๒๘

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิได้รับการชดเชย ด้วยวิธีที่อาจรวมถึงการตั้งสถาบันใหม่ หรือ กรณีที่เป็นไป ไม่ได้ ก็มีค่าชดเชยที่ยุติธรรม เป็นธรรม และสมเหตุสมผล สำหรับที่ดิน ดินแดน และทรัพยากรที่ชน เผ่าฯได้เป็นเจ้าของ หรือไม่มี ครอบครอง หรือใช้ประโยชน์ตามประเพณี และเป็นที่ดิน ดินแดน ทรัพยากรที่เคยถูกยึด เอาไป ครอบครอง ใช้ประโยชน์ หรือทำให้เสียหาย โดยปราศจากการ ยินยอมของชนเผ่าฯ ที่เป็นไปอย่างเสรี เกิดขึ้นก่อน และได้รับการชี้แจง
๒. นอกเสียจาก ในทางกลับกัน ได้เห็นพ้องต้องกันอย่างเสรีกับประชาชนที่เกี่ยวข้องการชดเชย จะทำ ในรูปของการให้ที่ดิน ดินแดน และทรัพยากร ที่เท่าเทียมกันในเชิงคุณภาพ ขนาด และสถานภาพ ทางกฎหมาย หรือในรูปการชดเชยเป็นตัวแทนหรือการชดเชยที่เหมาะสมอื่นๆ

มาตรา ๒๙

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการอนุรักษ์และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และความสามารถในการผลิตของ ที่ดิน หรือดินแดน และทรัพยากรของตน รัฐจะจัดตั้ง และปฏิบัติตามโครงการให้ความช่วยเหลือ สำหรับชนเผ่าพื้นเมือง เพื่อการอนุรักษ์และการคุ้มครองนั้น โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ

๒. รัฐจะใช้มาตรการอันมีประสิทธิภาพ เพื่อรับรองว่าการกักตุน หรือการกำจัดวัตถุอันตรายจะไม่เกิดขึ้นในที่ดิน หรือดินแดนของชนเผ่าพื้นเมือง โดยปราศจากการยินยอมของชนเผ่าฯ ที่เป็นไปอย่างเสรี เกิดขึ้นก่อน และได้รับการชี้แจง
๓. รัฐจะใช้มาตรการอันมีประสิทธิภาพ เพื่อรับรองว่าโครงการ ติดตามตรวจสอบ ดำรงรักษา และฟื้นฟูสุขภาพของชนเผ่าพื้นเมือง ซึ่งพัฒนาขึ้นและดำเนินการโดยประชาชนที่ได้รับผลจากวัตถุดังกล่าว ได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสม ตามความจำเป็น
- ๔.

มาตรา ๓๐

๑. กิจกรรมทางทหารจะไม่ดำเนินการในที่ดิน หรือดินแดนของชนเผ่าพื้นเมือง นอกเสียจาก ได้รับการพิจารณาจากกลุ่มผลประโยชน์สาธารณะที่เกี่ยวข้อง หรือมิฉะนั้นก็ ได้รับการตกลงอย่างอิสระ หรือการร้องขอจากชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง
๒. รัฐจะรับผิดชอบจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง ผ่านกระบวนการที่เหมาะสม และโดยเฉพะอย่างยิ่ง ผ่านสถาบันผู้แทนของชนเผ่าฯ ก่อนการใช้ที่ดิน หรือดินแดนของชนเผ่าฯ เพื่อกิจกรรมทางทหาร

มาตรา ๓๑

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิดำรง ควบคุม คุ้มครอง และพัฒนารดกทางวัฒนธรรม องค์ความรู้ตามประเพณี และการแสดงออกทางประเพณีวัฒนธรรมของตน เช่นเดียวกับ การแสดงทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและวัฒนธรรมของชนเผ่าฯ รวมถึงทรัพยากรมนุษย์และพันธุกรรม, เมล็ดพันธุ์ ยารักษาโรค องค์ความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของสัตว์และพืชในพื้นที่ ประเพณีที่เล่าต่อกันมา วรรณกรรม การออกแบบ กีฬา และการละเล่นทางวัฒนธรรม และศิลปะทางแผ่นภาพและการแสดง ชนเผ่าฯยังมีสิทธิดำรง ควบคุม คุ้มครอง และพัฒนาทรัพย์สินทางปัญญาเกี่ยวกับ มรดกทางวัฒนธรรม องค์ความรู้ตามประเพณี และการแสดงออกทางประเพณีและวัฒนธรรม
๒. ด้วยความร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมือง รัฐจะใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อการยอมรับและคุ้มครองการใช้สิทธิเหล่านี้

มาตรา ๓๒

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิกำหนดและพัฒนาการจัดลำดับความสำคัญและ กลยุทธ์เพื่อการพัฒนา หรือการใช้ประโยชน์ในที่ดิน หรือดินแดน และทรัพยากรอื่นๆของตน
๒. รัฐจะปรึกษาและร่วมมือด้วยความซื่อตรงกับชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง ผ่านสถาบันผู้แทนของชนเผ่าฯ เพื่อให้ได้รับความยินยอมของชนเผ่าฯ อย่างเสรี และได้รับการชี้แจง ก่อนการอนุมัติโครงการ

- ใดๆที่กระทบต่อดิน หรือดินแดน และทรัพยากรอื่นๆของชนเผ่าฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวกับการพัฒนา การใช้ประโยชน์ หรือการเอาใจใส่ในการใช้ ทรัพยากรแร่ น้ำ หรืออื่น ๆ
๓. รัฐจะจัดให้มีกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การชดเชยอย่างยุติธรรมและเป็นธรรมต่อกิจกรรมใดๆ ดังกล่าว และมาตรการที่เหมาะสมจะนำมาใช้เพื่อบรรเทาผลเสียทางสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม หรือความเชื่อ

มาตรา ๓๓

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิกำหนดอัตลักษณ์ หรือสมาชิกภาพของตน ที่สอดคล้องกับ ขนบธรรมเนียม และประเพณีของตน ทั้งนี้ไม่ได้บั่นทอนสิทธิของปัจเจกบุคคลของชนเผ่าพื้นเมือง ในการได้รับความ เป็นพลเมืองแห่งรัฐ ที่ตนอาศัยอยู่
๒. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิกำหนดโครงสร้าง และเลือกสมาชิกภาพของสถาบันของตนที่สอดคล้องกับ กระบวนการของตน

มาตรา ๓๔

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิส่งเสริม พัฒนา และดำรงโครงสร้างทางสถาบันของตน และขนบธรรมเนียมที่แตกต่าง ความเชื่อ ประเพณี กระบวนการ แนวปฏิบัติของตน และระบบหรือขนบธรรมเนียมทางกฎหมายของตน หากยังมีอยู่ ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

มาตรา ๓๕

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิกำหนดความรับผิดชอบของปัจเจกบุคคลต่อชุมชนของตน

มาตรา ๓๖

๑. ชนเผ่าพื้นเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ที่ถูกแบ่งโดยพรมแดนระหว่างประเทศ มีสิทธิดำรงและ พัฒนาการติดต่อ ความสัมพันธ์ และความร่วมมือ รวมถึงกิจกรรมที่มีจุดประสงค์ทางความเชื่อ วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและสังคม กับสมาชิกของตนเช่นเดียวกับ ประชาชนอื่นๆที่อยู่ข้าม พรมแดน
๒. รัฐ ด้วยการศึกษาและร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมือง จะใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ ในการอำนวยความสะดวกต่อการใช้ และรับรองการปฏิบัติตามสิทธินี้

มาตรา ๓๗

๑. ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการยอมรับ การเช่าฟาง และการบังคับใช้สนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ ที่ได้ตกลงกับรัฐ หรือผู้สืบทอดตำแหน่งของชนเผ่าฯ และสิทธิที่รัฐได้ให้เกียรติและความเคารพต่อสนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงอื่นๆดังกล่าว
๒. ไม่มีสิ่งใดในปฏิญญานี้อาจแปลความว่าเป็นการลดทอน หรือขจัดสิทธิของชนเผ่าพื้นเมือง ที่อยู่ในสนธิสัญญา ข้อตกลง และการจัดการเชิงสร้างสรรค์อื่นๆ

มาตรา๓๘

รัฐ ด้วยการศึกษาและร่วมมือกับชนเผ่าพื้นเมือง จะต้องใช้มาตรการที่เหมาะสม รวมทั้ง มาตรการทางนิติบัญญัติ เพื่อบรรลุจุดหมายแห่งปฏิญญานี้

มาตรา ๓๙

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิที่จะเข้าถึงความช่วยเหลือทางการเงินและเทคโนโลยีจากรัฐ และผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อการใช้สิทธิที่ได้รับไว้ในปฏิญญานี้

มาตรา ๔๐

ชนเผ่าพื้นเมืองมีสิทธิในการเข้าถึง และการตัดสินใจโดยทันที ผ่านกระบวนการที่ยุติธรรมและเป็นธรรม ในการแก้ไขข้อขัดแย้งและข้อโต้แย้งกับรัฐ หรือกลุ่มอื่นๆ เช่นเดียวกับ สิทธิได้รับการเยียวยาที่มีประสิทธิภาพต่อข้อจำกัดทั้งหมดแห่งสิทธิของปัจเจกบุคคลและสิทธิร่วมกัน การตัดสินใจดังกล่าวจะให้การพิจารณาอย่างเหมาะสม ถึงขนบธรรมเนียม ประเพณี กฎ และระบบกฎหมายของชนเผ่าพื้นเมืองที่เกี่ยวข้อง และสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

มาตรา๔๑

องค์กร และหน่วยงานพิเศษของระบบสหประชาชาติ และองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ สนับสนุนการยอมรับเจตนาแห่งปฏิญญานี้อย่างเต็มที่ ผ่านการขับเคลื่อนในความร่วมมือทางการเงิน และการช่วยเหลือทางเทคนิค วิถีทางและวิธีการประกันการมีส่วนร่วมของชนเผ่าพื้นเมืองในประเด็นที่กระทบต่อชนเผ่าฯ จะได้รับการจัดตั้งขึ้น

มาตรา ๔๒

สหประชาชาติ หน่วยงานของสหประชาชาติ รวมถึงที่ประชุมถาวรประเด็นชนเผ่าพื้นเมือง และองค์กรพิเศษ รวมทั้งที่เป็นระดับประเทศและระดับรัฐจะส่งเสริมการเคารพและการประยุกต์ใช้เจตนารมณ์แห่งปฏิญญานี้ และติดตามประสิทธิภาพแห่งปฏิญญานี้

มาตรา ๔๓

สิทธิต่างๆที่เป็นที่ยอมรับในที่นี้ กอปรกันเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเพื่อการอยู่รอด ศักดิ์ศรี และความเป็นอยู่ที่ดีของชนเผ่าพื้นเมืองในโลกนี้

มาตรา ๔๔

สิทธิและเสรีภาพทั้งปวงที่ได้รับการยอมรับในที่นี้ ได้รับการประกันอย่างเท่าเทียม แก่ปัจเจกบุคคลที่เป็นชนเผ่าพื้นเมือง ทั้งชายและหญิง

มาตรา ๔๕

ไม่มีสิ่งใดในปฏิญญานี้ที่อาจแปลความว่าเป็นการลดทอน หรือยุติสิทธิของชนเผ่าพื้นเมืองที่มีในปัจจุบันหรืออาจได้รับในอนาคต

มาตรา ๔๖

๑. ไม่มีสิ่งใดในปฏิญญานี้ที่อาจแปลความเป็นนัย เพื่อให้ ประชาชน กลุ่มคน หรือบุคคลใดๆ มีสิทธิเข้ามีส่วนในกิจกรรมใดๆ หรือกระทำการใดๆที่ขัดต่อกฎบัตรสหประชาชาติ หรือแปลความว่าเป็นการให้อำนาจ หรือส่งเสริมการกระทำใดๆ ที่อาจเป็นการแบ่งแยกดินแดน หรือทำให้บูรณาภาพแห่งดินแดน หรือเอกภาพทางการเมืองของรัฐอธิปไตยและเป็นอิสระ ทั้งหมดหรือบางส่วน อ่อนแอลง
๒. ในการใช้สิทธิที่ประกาศไว้อย่างชัดเจนในปฏิญญาฉบับนี้ สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของทุกคน จะได้รับการเคารพ การใช้สิทธิที่กล่าวถึงในปฏิญญานี้จะขึ้นอยู่กับ เพียงข้อจำกัดดังกล่าว ดังที่กำหนดโดยกฎหมาย และสอดคล้องกับข้อผูกพันด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ข้อจำกัดดังกล่าวใดๆ จะไม่เป็นการเลือกปฏิบัติ และมีความจำเป็นอย่างชัดเจนเพียงเพื่อวัตถุประสงค์ ในการคุ้มครองการยอมรับอย่างเหมาะสม และเคารพต่อ สิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น และเพื่อบรรลุซึ่งความต้องการแห่งสังคมประชาธิปไตย ที่ยุติธรรมและเห็นพ้องต้องกันอย่างมากที่สุด
๓. เจื่อนใจที่กล่าวถึงในปฏิญญานี้ จะได้รับการแปล อย่างสอดคล้องกับหลักความยุติธรรม ประชาธิปไตย การเคารพต่อสิทธิมนุษยชน ความเท่าเทียมกัน การไม่เลือกปฏิบัติ ธรรมเนียมปฏิบัติ และความซื่อสัตย์